

Meisjesinternaat Mariëngaarde

Op het pensionaat Mariëngaarde aan de Bosscheweg, onderdeel van het gelijknamige kloostercomplex, kregen meisjes uit de nette burgerstand les van de **Zusters van Liefde van Tilburg**.
(Bron: BHIC)

2011 Mariëngaarde aan de Bosscheweg

1960 **Aarle-Rixtel**: Leerlingen van het meisjesinternaat begroeten **Mgr. Bekkers**, de bisschop van Den Bosch, ter gelegenheid van de inzegening van de nieuwgebouwde ronde kapel.

R.: Staand links: De vriendin van Maria Ceelen kwam uit Best, **Annemarie der Kinderen**. Op school had ze de bijnaam "**Motje**" gekregen, omdat haar stopwoord was; "Wat motje". Haar ouders hadden in Best het hotel "**Der Kinderen**".

Toelichting op foto: Anny van Zutven, meisje met wit vest en geruit rokje, Karin Hanraets-Schobbers, rechts voor Mgr. Bekkers. **Maria Ceelen**, 2e van links, gezien vanuit Mgr. Bekkers. Karin Schobbers uit Blerick, is het meisje tussen Mgr. Bekkers en die andere religieuze man in zwarte toga. Annie van Eldonk staat midden op de voorgrond, met wijde rok, vest en witte sokjes.

20) Anny van Zutven-Manders zei op 30 maart 2019 om 21:11 uur

Ik kende de foto inderdaad en is ongeveer 58 jaar geleden geknipt. Hierbij stuur ik nog enkele namen door van meisjes die op de foto staan. **Lia** en **Johanna van Hoey** uit Boekel, **Annie van Eldonk** uit Handel, **Karin Schobbers** uit Blerick, **Willemijn Bekkers** en de **zusjes Ceelen uit Uden**. Vele gezichten kan ik nog wel voor de geest halen, maar helaas de namen niet meer.

42) Trudy Gerritsen-van Lin zei op 5 juni 2019 om 00:20 uur

Met belangstelling lees ik jullie verhalen en heb me de afgelopen dagen suf gepeinsd, waarom de naam **Anny Manders** me niets zegt. Omdat ik van 64 tot 67 in Aarle heb gezeten, zou ik je toch moeten kennen. Ik zag wat namen voorbijkomen en **Madelon Huls** heeft in 1967 eindexamen gedaan, ze zat bij mij in de klas. Iemand had het over de **zusjes Verbruggen**, volgens mij **Riekie** en **Toos**. Riekie was ouder en Toos zat bij mij in de klas. De rector heette inderdaad Swinkels en ik weet nog dat we met de sportdagen ook naar Hemelrijke in Eindhoven gingen en naar Oerle. Voorheen was er nog een pensionaat, maar dat is in 1962 of 1963 gesloten. Ook Mariëngaarde in 1968 of 1969 gesloten. De foto met **Mgr. Beckers** is van voor mijn tijd, maar mogelijk staat **Henny Ceelen** daarop. Ze kwam uit **Uden** en er zaten ook nog een paar nichtjes van haar op het internaat; **Maria & Hetty Ceelen** volgens mij. Ik heb nogal wat foto's uit die tijd, maar weet niet of er iemand in geïnteresseerd is. Laat het me gerust weten. Hoop nog steeds op een reactie van een van mijn klasgenoten uit die tijd.

44) Toos van Brussel-Meeuwssen zei op 5 juni 2019 om 12:52 uur

Anny, ook ik loop soms met de kleinkinderen onder het wandelen te zingen. Het wandellied dat ik nooit vergeten ben. Wie kent het nog???

*Wandel met ons mee als wij naar buiten gaan
Wandel met ons mee door bos en door hei
Kijk er eens hoe de bloemen weer te bloeien staan
En het veulen dartelt in de wei.*

*Wandel een met ons mee, we gaan naar buiten toe
Wandel eens mee de hele wereld rond.
Zing maar een vrolijk lied, dan voel je je voeten niet,
Want als je zingt, dan voel je je gezond.*

*Lopen is goed voor iedereen
Lopen, dat geeft rust meteen.
Omdat je als je wandelt zoveel mooie dingen ziet,
Waarvan je in de auto maar gedeeltelijk geniet.*

*Wie nooit doet aan wandelsport
Komt in zijn leven veel te kort.
Wij hebben immers niet voor niets het lopen aangeleerd
Wie nu niet wandelt, heeft dat zeker niet gewaardeerd.*

48) Hanraets-Schobbers zei op 1 september 2019 om 19:23 uur

Lieve mensen, **Ook ik heb in 1961 t.e.m. 1964 op Mariëngaarde gezeten.** Ben degene **rechts** naast **Monsieur Bekkers** staat. Bij deze heb ik een directe vraag. Weten jullie nog dat **rector Swinkels** een toneelstuk regisseerde en waarschijnlijk ook zelf schreef, genaamd Doedeltje. Mijn nichtjes **Toos der Kinderen** was doedeltje, mijn nichtje **Annemieke der 'Kinderen** (bijnaam **'Motje'**) speelde ook mee. Mijn vraag is heeft iemand daar foto's van. Daar zou ik heel blij mee zijn. Als iemand die heeft heel snel graag want **Motje** heeft niet lang meer te leven, zou ik haar zeer mee verassen.

62) Jan der Kinderen zei op 24 oktober 2019 om 11:57 uur

'Motje' der Kinderen heette eigenlijk **Annemieke** en werd door ons **Mieke** genoemd. Zij is een van de zes zusjes die het gezin **der Kinderen** telde. Net als zij, hebben alle zes op Mariëngaarde gezeten. De een met meer plezier dan de andere. **Op 10 oktober 2019 is zij op 71-jarige leeftijd overleden.**

67) Ans van Roosmalen zei op 10 november 2019 om 15:25 uur

Zij zal waarschijnlijk niet op de hoogte zijn geweest van het bestaan van deze pagina, anders had zij zeker gereageerd. Brengt me toch weer even terug in Best. **Annemieke der Kinderen** die **Motje** genoemd werd. **Ze was een beetje een rebel.** Voor je de kans kreeg haar iets te vragen of tegen haar te zeggen, zei ze zelf al **"Wat mot je"**, vandaar de naam **Motje**.

*Ik wou dat Aarle van was 'was
en daar de zon op scheen
en dat er dan een plas was
waar Aarle in verdween*

*Dan zou ons moeder zeggen
Zeg kind kom jij maar thuis
Want bij die Aarlese nonnen
Daar is het heus niet pluis*

*Kostschoolleven is geen leven, varia ...
was ik maar bij ons moeder gebleven, varia ...
al die zorgen en verdriet had ik bij ons moeder niet
varia 'varia ...*

Mariëngaarde – 1

Het meisjesinternaat in Aarle-Rixtel

De zusters hadden op deze locatie verschillende schooltypen. Zo kon je er als meisje terecht voor lager onderwijs, mulo en lager huishoud- en nijverheidsonderwijs (Ihno). Wie lerares wilde worden, kon naar de kweekschool, waar ook taalles en handwerken onderdeel waren van het curriculum. Naar school gaan bij deze zusters betekende dat je ook enkele jaren in hun kloostercomplex introk. Ouders stuurden hun kinderen bijvoorbeeld naar zo'n opleiding omdat zij vaak in het buitenland zaten, maar ook omdat kostscholen vroeger simpelweg in hoog aanzien stonden als plekken waar een degelijke, complete opvoeding werd geboden.

1961 Klasgenootjes met zuster Wilhelmo op het schoolplein (Hetty Ceelen uiterst rechts)

1963 Carnaval op Mariëngaarde (Hetty rechts vóór) en op het schoolplein (Hetty Ceelen rechts vóór)

1964 Toneelvoorstelling op Mariëngaarde (Hetty Ceelen rechts)

1964 Schoolreisje vanuit Mariëngaarde (Hetty Ceelen rechts vóór met bril en sigaret)

Het verhaal van Toos van Brussel-Meeuwsen: op 21 mei 2019 om 18:18 uur

(Bron: BHIC)

Ook ik heb 2 jaar op Pensionaat Mariëngaarde gezeten, van 1961 tot halverwege 1963.

*“Het eerste jaar samen met mijn jongere zusje, die er weer af moest omdat mijn broertje thuis naar de kleuterschool moest. Ik bleef omdat ik na de 6de klas de MULO daar ging volgen. Heel toevallig ging ik eergisteren met mijn man naar het klooster van de missiezusters van het Heilig Bloed in Aarle-Rixtel, opgezocht op internet, om daar een hapje te eten in de Herberg. Het klooster van de Missiezusters ken ik nog uit de tijd dat ik op pensionaat Mariëngaarde zat en wij nogal eens vanuit de Bosscheweg in een lange rij naar dat klooster moesten wandelen. Heel wat kilometers. Daar kregen we dan wat te drinken en een versnapering en dan weer huiswaarts naar het pensionaat. Uiteraard reden mijn man en ik nog eens langs de Bosscheweg waar weinig over is van het originele pensionaat. Ook de (toen nieuwe) kapel heeft een andere functie gekregen. Veel herinneringen kwamen boven. Ik zie me nog met lood in mijn schoenen de trap bij de hoofdingang opgaan, waar de zusters je na een weekend weer verwelkomden. Ik ruik de eetgeuren in de refter. De filosoof (restjes stoofvlees, aardappelen en appelmoes) waar ik al in een eerdere reactie over las, de vieze gummiachtige gehaktballen, de overgare groentes. Ik maak nu nog steeds een variant op de filosoof, omdat ik daar de beste herinneringen aan heb, wat eten betreft. Bij het eten van boterhammen moesten we eerst een dubbele boterham met vlees, vaak vieze worst met vette stukjes eten, en dan pas kregen we zoet. De vieze jam had een ijzerachtige bijmaak, want die kwam uit blik. Die boterham met vlees sneed ik in 4 partjes en dan drukte ik die vier partjes zo op elkaar dat ik maar een partje had. Tegen heug en meug at ik dat op, terwijl ik er flink wat thee, waar de suiker al in zat, bij dronk om het geheel weg te spoelen. Ik zie de zusters broodkorsten met boter, (opmerking van Hetty: “Sjardjes”, genoemd naar de keukenzuster Sjarda) uitdelen op schooldagen rond 16.00 uur. Die korsten smaakten prima want je had honger na schooltijd. Vroeg opstaan om naar de kapel te gaan om de mis bij te wonen met veel gezang. Ik zie me in het weekend nog stijdansen in de zaal met andere meisjes. Ik herinner me nog het overlijden van President Kennedy (22 november 1963), waarbij wij allen voor de televisie zaten om de begrafenis te volgen. De sportdag, het snoepwinkeltje wat op zondag even open was, **in de winter schaatsen bij kasteel Croy**, waar we te voet naar toe gingen.*

Kasteel Croy in de sneeuw

Mijn kastje in de zaal, in een hele muur van kastjes waar ik mijn spulletjes in moest leggen, mijn nummer wat op mijn servetten genaaid was en in mijn servetring stond en zo veel meer. Ik herinner me de pingpongtafel in de recreatiezaal waar ik na school met andere meisjes graag verbleef en menig spelletje pingpong gespeeld heb. Ik herinner me de rector, de tuinman, de lieve zusters en de strenge zusters. Zuster Wilhelmo, die maar een hand had, zuster Anthonie, de jonge zuster Marie-Antoinette van de 6de klas, de aardige zuster Roza die later is uitgetreden en van de liefste zuster in mijn herinneringen ben ik de naam kwijt. Namen van kinderen weet ik nog vaag. Madelon Huls uit Zwolle, die mijn vriendinnetje was, de zusjes Verhoeven, de zusjes Verbruggen en van een Indonesisch klasgenootje/vriendinnetje van buiten het pensionaat Inge Bury. Bij enkele namen die Anny van Zutven

opnoemt gaat wel een belletje rinkelen. **De slaapzaal met de chambrettes** waar een zuster iedere avond met wapperende rokken en rinkelende rozenkrans rondliep om te luisteren of het wel stil was.

Voorbeeld van een slaapzaal met chambrettes

Douchen, erin en eruit, de non hield precies de tijd bij. Elke 14 dagen of 3 weken, als dat beter uitkwam met een feestdag, mochten we naar huis. De klok thuis op zondag tikte zo snel, je wist dadelijk weer in de auto en terug naar het pensionaat. De gebouwen of huizen op de terugweg die ik liever niet zag omdat we steeds dichterbij Aarle-Rixtel kwamen. Het uitstapje van eergisteren deed met toch weer eens op internet kijken of er nog informatie was over het pensionaat en zodoende kwam ik op deze site, waar hele recente reacties op staan. Nu zijn het jeugdherinneringen, maar wat had ik een heimwee! Zo'n heimwee waardoor ik het schooljaar 1962/1963 niet afgemaakt heb, maar in het voorjaar van 1963 weer thuis ging wonen. Die lieve zuster had mijn ouders gebeld omdat ik zo ziek was van de heimwee. Soms denk ik nog aan die tijd en hoewel mijn ouders het goed bedoelden, heb ik gezworen mijn kinderen nooit naar een internaat te sturen. Zo slecht zijn de herinneringen niet, maar ziek van heimwee, is een vreselijk naar gevoel en dat overheerst bij de herinneringen."

Toos van Brussel-Meeuwsen

1963 Carnaval: Mariëngaarde (staande op de trap naar de slaapzaal) R.: Gymzaal: Hetty in klimrek

1965 Kostschool Mariëngaarde in Aarle – Rixtel met de klassenfoto van **Maria & 'Motje'** op het sportveld achter het pensionaat

2020 De kapel gelegen aan de Boscheweg voor het voormalige sportveld

Mariëngaarde – 2

2011 De kapel van Onze Lieve Vrouw In 't Zand, met aangebouwd het internaat Mariëngaarde

De kapel van Onze Lieve Vrouw In 't Zand (Bron: BHIC)

Aan de Bosscheweg, vlakbij zorgcentrum Mariëngaarde, vindt u de kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand. Deze kapel is al eeuwenlang een zogenaamde bedevaartkapel. De kapel in zijn huidige hoedanigheid dateert van 1598. Toen werd het schip gebouwd. In 1608 werd de kapel uitgebreid met een priesterkoor, dit vanwege het toenemend aantal bedevaartgangers. Rond 1650 werd de kapel door de protestante overheersers aan de eredienst onttrokken. Om te voorkomen dat de kapel als kerkje voor de protestanten ging fungeren, werd het schip als schooltje ingericht en het priesterkoor als raadskamer voor de schepenbank. Hiervoor werd er een scheidsmuur in de kapel gebouwd. Dit heeft geduurd tot 1855. Toen werd er aan de kop van de Dorpsstraat een nieuw gemeentehuis annex school gebouwd. **In 1856 werd de kapel opnieuw ingewijd door Mgr. Zwijssen, de toenmalige bisschop van Den Bosch. Gelijktijdig kwam er naast de kapel een klooster annex meisjesspensionaat /meisjesschool en -nog later- een zogenaamde "bewaarschool".** De kapel kan 7 dagen per week worden bezocht en wel vanaf 9.00 uur tot 19.00 uur. Dagelijks komen er nog steeds bedevaartgangers/mensen die een boodschap voor Maria hebben en/of er een kaarsje op willen steken. De kapel heeft een rijk interieur. In de kapel is een brochure te verkrijgen met meer informatie over de kapel en haar devotie.

2011 Hetty Ceelen verlaat het monumentale kapelletje van Onze Lieve Vrouw In 't Zand

2020 Ter herinnering aan het Meisjespensionaat Mariëngaarde is er in 2018 een beeldhouwerk van Ton van Duppen-Smits geplaatst aan de Bosscheweg in Aarle-Rixtel dat herrinnert aan de Zusters van Liefde en hun pupillen

Mariëngaarde – 3

Omdat “De kapel van Onze Lieve Vrouw In ’t Zand” te klein was om alle leerlingen van de kostschool Mariëngaarde te herbergen, werd begin jaren '60 een nieuwe kapel gebouwd.

2011 De nieuwe kapel van de zusters van Liefde in Aarle - Rixtel

Tijdens ons bezoek aan de “nieuwe kapel” in 2011, was deze kapel al geïntegreerd in de nieuwbouw van het verzorgingstehuis Mariëngaarde